

Dato: 17. november 2025

NOTAT

Til: Jesper Gyllenborg, Koncerndirektør Region Sjælland
Erik Jylling, Koncerndirektør Region Hovedstaden

Plan for udmøntning af dimensioneringsplan 2026-2030 i Videreuddannelsesregion Øst

Baggrund

Sundhedsstyrelsen offentliggjorde den 27. juni 2025 dimensioneringsplanen for speciallægeuddannelsen for perioden 2026-2030. Dimensioneringsplanen omfatter 1.240 hoveduddannelsesforløb årligt, hvilket svarer til en samlet øgning på 100 forløb i forhold til den nuværende dimensioneringsplan, herunder 50 forløb i almen medicin.

I Videreuddannelsesregion Øst (VUR ØST) indebærer det en øgning i antallet af introduktions- og hoveduddannelsesforløb i følgende specialer: almen medicin, psykiatri, børne- og ungdomspsykiatri, radiologi, patologi, geriatri, gastroenterologi, lungemedicin, reumatologi, kardiologi, neurologi og urologi samt en reduktion i retsmedicin. Samlet er der tale om 65,5 ekstra hoveduddannelsesforløb, heraf 32 i almen medicin.

Nærværende implementeringsplan forholder sig til den nuværende struktur med to selvstændige regioner. Fra 2027, hvor de to regioner er lagt sammen, vil der fortsat være behov for strategisk at forholde sig til fordeling af årsværk på tværs af den samlede geografi.

Principper for udmøntning af dimensioneringsplanen

Alle hoveduddannelsesforløb, fraset almen medicin, er tværregionale i VUR Øst.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) træffer, jf. Bekendtgørelsen om de regionale råd for lægers videreuddannelse, afgørelse om tilrettelæggelse og fordeling af uddannelsesforløb. Styregruppen vedr. udmøntning af det strategiske samarbejde omkring den lægelige videreuddannelse

i Østdanmark (SLØ) fastlægger principper for fordeling af årsværk mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden.

DRRLV Øst drøftede på møde den 2. september 2025 principper for implementering af dimensioneringsplanen for 2026-2030. Rådet vurderede, at der er behov for at udbygge uddannelseskapaleten i udfordrede specialer, inden dimensioneringsplanen kan implementeres fuldt ud. Drøftelserne skulle fortsættes i SLØ samt på koncerndirektørniveau.

SLØ har på møde den 10. oktober 2025 drøftet implementering af dimensioneringsplanen.

SLØ har som overordnede principper besluttet:

- At dimensioneringsplanen udmøntes fra 2026 sideløbende med, at der opbygges uddannelseskapaletet i udfordrede specialer.
- At samarbejdsaftalens principper for fordeling af uddannelsesforløb danner grundlag for udmøntningen i så vid udtrækning som muligt under hensyntagen til uddannelseskvalitet og kapaletet. Der lægges her vægt på prioritering af den hurtigst mulige implementering, hvor der samtidig sikres bæredygtige tiltag.

Den konkrete plan for udmøntning af dimensioneringsplanen 2026-2030 inddeles i:

- 1) specialer, hvor dimensioneringsøgningen allerede er udmøntet
- 2) specialer, hvor der forventes fuld implementering fra 2026
- 3) specialer, der arbejder hen mod fuld implementering, men hvor der er særlige udfordringer med uddannelseskapaletet

1. Specialer, hvor dimensioneringsplanen allerede er udmøntet

Specialerne kardiologi, geriatri og psykiatri har udarbejdet lægefaglige indstillinger inkl. dimensioneringsøgningen, som er godkendt i DRRLV Øst.

Kardiologi øger fra 12 til 14 hoveduddannelsesforløb, *geriatri* fra 8 til 14 hoveduddannelsesforløb og *psykiatri* fra 34 til 40 hoveduddannelsesforløb i VUR Øst årligt.

For introduktionsstillinger i intern medicin gælder, at maksimumsdimensioneringen allerede er opnået. Dog giver omlægningen af den almen hoveduddannelse udfordringer i forhold til de intern medicinske ophold i Region Sjælland.

2. Specialer, der forventer fuld implementering fra 2026

For specialerne gastroenterologi, lungemedicin, reumatologi, urologi og børne- og ungdomspsykiatri er nye hoveduddannelsesforløb inkl. dimensioneringsøgning under udarbejdelse i de specialespecifikke uddannelsesråd. Samarbejdsaftalens principper danner grundlag for arbejdet.

Gastroenterologi skal øge fra 7 til 9 hoveduddannelsesforløb. Lægefaglig indstilling for hoveduddannelsesforløb inkl. dimensioneringsøgningen er under udarbejdelse.

Lungemedicin skal øge fra 10 til 12 hoveduddannelsesforløb. Uddannelsesrådet er langt i processen. Specialet er udfordret på uddannelseskapaletet i Region Sjælland, men det forventes at dimensioneringsøgningen er fuldt implementeret for hoveduddannelsesforløb fra og med 2026.

Reumatologi skal øge fra 8 til 11 hoveduddannelsesforløb. Uddannelsesrådet er i proces, og det forventes at dimensioneringsøgningen er fuldt implementeret for hoveduddannelsesforløb fra og med 2026.

Urologi skal øge fra 8 til 9 hoveduddannelsesforløb. Uddannelsesrådet er i proces, og det forventes at dimensioneringsøgningen er fuldt implementeret fra og med 2026. Introduktionsstillinger er endnu uafklaret, men det forventes at minimumsratioen opfyldes.

Børne- og ungdomspsykiatri skal øge fra 14 til 18 hoveduddannelsesforløb i Øst. Uddannelsesrådet er i proces og det forventes, at dimensioneringsøgningen er fuldt implementeret for hoveduddannelsesforløb fra og med 2026. For introduktionsstillinger udarbejdes en indfasningsmodel med gradvis øgning fra minimum- til maksratio over en årrække sideløbende med, at der opbygges uddannelseskapacitet.

Psykiatri: Uddannelsesrådet udarbejder lægefaglige indstillinger for introduktionsstillinger svarende til minimumsratioen på 120 introduktionsstillinger. Indstillingen forventes godkendt pr. 1.1.2026.

3. Specialer, der arbejder hen mod fuld implementering (udfordrede specialer)

Udmøntningen af dimensioneringsøgningen i specialerne neurologi, patologi, radiologi og almen medicin er særligt udfordrede pga. manglende uddannelseskapacitet, særligt i Region Sjælland.

Neurologi skal øge fra 14 til 17 hoveduddannelsesforløb, men er udfordret af mangel på uddannelseskapacitet i det neurokirurgiske ophold, som udgør en flaskehals.

Plan: Uddannelsesrådet ser på alternative måder at opnå disse kompetencer, herunder muligheden for at reducere opholdet i neurokirurgi, hvilket kan medføre behov for dispensation fra Sundhedsstyrelsen. Uddannelsesrådet er i proces med introduktionsstillinger.

Uddannelseskapaciteten i Region Sjælland er udfordret, men det forventes at minimumsratioen opfyldes fra og med 2026.

Radiologi skal øge fra 20 til 23 hoveduddannelsesforløb og med 6 introduktionsstillinger iht. minimumsratioen. Specialet er udfordret på uddannelseskapacitet pga. mangel på speciallæger i Region Sjælland og stort behov for sidemandsoplæring, særligt i introstillingen.

Uddannelsesrådet i VUR Øst har indsendt en bekymringsskrivelse til DRRLV Øst, hvor der udtrykkes bekymring for uddannelseskapaciteten. Det vurderes, at det ikke aktuelt vil være fagligt forsvarligt at tilrettelægge uddannelsen primært i Region Sjælland.

Plan: Se nedenfor under "patologi"

Patologi har nyligt opjusteret fra 7 til 8 hoveduddannelsesforløb, og skal nu øge til 11. Specialet er udfordret på uddannelseskapacitet i form af antal speciallæger til at supervisere og mangel på fysisk plads til uddannelseslæger. Uddannelseslæger i patologi skal have en arbejdsstation, og der er stort behov for sidemandsoplæring. Udfordringerne gælder særligt i Region Sjælland, hvor både afdelingsledelsen i Roskilde og uddannelsesrådet i patologi vurderer, at den maksimale uddannelseskapacitet med de nuværende uddannelsesressourcer er nået. De fysiske rammer ved flytning af patologisk afdeling fra Roskilde til Køge er dog endnu uafklarede, og her vil der kunne vise sig mulighed for at udbygge uddannelseskapaciteten i Region Sjælland over tid.

Plan: For radiologi og patologi tilrettelægges forløb for 1 år ad gangen, der hvor uddannelseskapaleten tillader det. Mest mulig uddannelse placeres i Region Sjælland, og det øvrige i Region Hovedstaden ud fra kapaleten. Samtidig arbejdes der på at opbygge uddannelseskapaleten mhp. at den varige implementering kan overholde samarbejdsaftalens principper. Der arbejdes intenst på at nå i mål med dimensioneringsøgningen allerede fra 2026, men tidsplanen er stram.

Radiologi er aktuelt udfordret på introduktionsstillinger, hvorfor det er vanskeligt at opfylde minimumsdimensioneringen allerede fra 2026, og det vil være nødvendigt at placere de ekstra introduktionsstillinger i Region Hovedstaden. Patologi forventer at opfylde minimumsratioen for introduktionsstillinger fra og med 2026, men her gælder samme udfordring ift. uddannelseskapaleten i Region Sjælland.

Almen medicin står for den største udvidelse i antal uddannelsesforløb med en øgning på 32 hoveduddannelsesforløb. Samtidig omlægges hoveduddannelsen pr. 1/1-26, hvilket betyder mere uddannelsestid i almen praksis og længere ophold på intern medicinske afdelinger. Det skal sammenholdes med at der i forvejen er mangel på tutorlæger, særligt i Region Sjælland.

Plan: Udmøntning af dimensioneringsplanen for hoveduddannelsesforløb i almen medicin tilrettelægges i trin af hensyn til opbygning af uddannelseskapaleten. Lægefaglige indstillinger for nye forløb udfærdiges derfor for et år ad gangen, indtil uddannelseskapaleten muliggør fuld implementering i overensstemmelse med Sundhedsreformens intentioner. Der gælder for almen medicin samme udfordring med en stram tidsplan, men der arbejdes intenst for at komme i mål med dimensioneringsøgningen fra 2026. Der er behov for at få skabt mere tutorlægekapaleten, herunder at den enkelte tutorlæge har flere uddannelseslæger samtidig.

Konkret arbejdes der ud fra følgende principper:

- Flest mulige uddannelsesforløb placeres i Region Sjælland.
- Herefter suppleres med uddannelsesforløb i praksisområde Nord i Region Hovedstaden samt forløb i lægedækningstruede områder i Region Hovedstaden. Områderne kendes endnu ikke for 2026, men for 2025 var der tale om Ishøj, Høje Taastrup, Egedal, Amager og Bornholm. Bornholm har ikke aktuelt uddannelseskapaleten til at udvide den faste dimensionering grundet flaskehals i det kirurgisk/gynækologiske ophold, og involveres derfor ikke i første opslag (2026). Der arbejdes aktuelt med implementering af et ekstraordinært forløb i almen medicin på Bornholm. Endeligt inddrages øvrige områder af Region Hovedstaden mhp. at opfylde dimensioneringsplanen allerede fra 2026.
- Tværregionale forløb med tutorlægepraksis i Region Hovedstaden og hospitalsophold i Region Sjælland kan evt. indgå i implementering af dimensioneringsøgningen. Forløbene bør dog tilrettelægges med fokus på geografisk nærhed mellem delforløb af hensyn til besættelse og trivsel.
- Introduktionsstillinger placeres i begge regioner mhp. at vedligeholde og sikre fødekæden af ansøgere også til lægedækningstruede områder. Introduktionsforløb svarende til 50% af minimumsdimensioneringen er allerede planlagt til opslag i Region Hovedstaden. Der arbejdes hårdt på at nå i mål med de tilsvarende 50% i Region Sjælland, men opgaven er vanskelig på grund af mangel på tutorlægekapaleten.

Bemærkninger til udmøntning af dimensioneringsplanen

Nogle specialer oplever allerede rekrutteringsudfordringer under den nuværende dimensioneringsplan. Det kan få betydning for mulighederne for at besætte de ekstra forløb i den nye dimensioneringsplan. Dette gælder fx reumatologi, hvor mængden af ansøgere typisk ikke overstiger antallet af opslåede hoveduddannelsesforløb. Videreuddannelsessekretariat Øst arbejder med tiltag, der skal øge søgningen, herunder strategisk fordeling af introduktionsstillinger for at balancere rekrutteringsgrundlaget mellem specialer.

Særligt den strategiske fordeling af introduktionsstillinger inden for alle specialer skal være med til at sikre rekrutteringsgrundlaget i rekrutteringsudfordrede specialer og geografier ligesom det til sikre at der ikke opstår uhensigtsmæssige flaskehalse foran specialer med stor søgning.

Udmøntning af dimensioneringsplanen følges og prioriteres løbende i de to regioners eksisterende råd og styregrupper, herunder DRRLV Øst, SLØ og på hospitalsdirektions-/sygehusledelses- og koncerndirektørniveau. Det er desuden besluttet i den fælles koncerndirektion mellem Region Hovedstaden og Region Sjælland at samordne den lægelige videreuddannelse under ledelse af sekretariatschefen for LVU for at sikre strategisk ressourceudnyttelse og bedre sammenhæng i uddannelsesforløb, tilsyn og rådgivning. Arbejdet med kapacitetsopbygning og lægedækning indgår også i relevante reformspor under Sundhedsreformen. Herunder arbejdes der med gode uddannelsesmiljøer og alternative måder at tilrettelægge uddannelse på.